

**PROSTATACANCER
FÖRBUNDET**

Att jobba nära vården

Mats Lindberg
Arosgubben

Mina erfarenheter och därmed min sanning

Varför?

Informell betyder att något är otvunget, ledigt och inte bundet av fasta regler, stela former eller byråkrati.

Formell betyder att något följer fastställda regler, normer eller yttre former, snarare än sakens egentliga innehåll. [1]

Formellt arbete

Patientföreläsare

Patientmedverkan finns på flera nivåer

Regeringen- Socialdepartementet

Patientråd, förordnas två år

Conny Allaskog, Nationell Samverkan för psykisk hälsa (NSPH)

Pia Delin, Mag- och tarmförbundet

Flemming Holmgaard Kristensen, Svenska Diabetesförbundet

Lars-Ingvar Johansson, Nätverket mot cancer

Therese Leijon, Ung Cancer

Lise Lidbäck, Neuroförbundet

Tina Norgren, Psoriasisförbundet

Mikaela Odemyr, Astma- och Allergiförbundet

Eva Sandström, Anhörigas Riksförbund

Marie Sten, Funktionsrätt Sverige

Åsa Strahlemo, DHR

Maria Westerlund, Riksförbundet Sällsynta diagnoser

Anders Åkesson, Riksförbundet HjärtLung

- Pressmeddelande från [Socialdepartementet](#)

Regeringen stärker patient- och anhörigorganisationernas roll i vården

Publicerad 14 mars 2025

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att kartlägga och analysera patient-, brukar- och anhörigorganisationernas roll och förutsättningar i hälso- och sjukvården. Målet är att stärka dessa organisationers möjlighet att bidra som en oberoende part i utvecklingen av vården.

Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård

Ange sökord

Kunskapsstöd

Data, uppföljning och analys

Verksamhetsutveckling

Programområden och samverkansgrupper

Om ku

[Kunskapsstyrning vård](#) / [Verksamhetsutveckling](#) / Patientmedverkan

Publicerad 15 oktober 2025

Patientmedverkan

När patienter, brukare och deras närstående har möjlighet att medverka skapas bättre förutsättningar för att utforma en god och jämlik vård.

Allt fler förstår betydelsen av att fånga upp, ta tillvara och använda patienters och närståendes erfarenheter, upplevelser av och synpunkter inom svensk hälso- och sjukvård. Det gäller både i patientens egen vård, i förbättringsarbete och inom ledning och styrning. Patienterna och vårdprofessionerna behöver lära av varandra, och också se varandras kunskap som viktiga, kompletterande delar i utformningen av vården. Medan vårdprofessionerna har vetenskaplig expertis och beprövad erfarenhet om sjukdomar och behandlingar, har patienterna kunskap om sina egna resurser och förmågor, och av att leva med sjukdom och behandling. Patienter har också kunskap om att befinna sig i, och mellan de olika delarna av, hälso- och sjukvårdssystemet samt kraft att medverka i förbättringsarbete. Patientmedverkan behövs därför på individ-, verksamhets- och systemnivå. När patienter, brukare, närstående och patientföreningar medverkar ges det bättre förutsättningar för att skapa god service och hög kvalitet i hälso- och sjukvård.

Personcentrerad vård

Patienten är en person med egna resurser, förmågor och behov. Hur dessa egenskaper behandlas av andra människor kan göra stor skillnad. De kan uppmärksammas eller ignoreras. För att i

Verksamhetsutveckling

Verksamhetsutveckling i system
kunskapsstyrning

Ledarskap och förbättringsteam

Patientmedverkan

Strukturerar utbildning i förbättring

[Stärtsida](#) / [Om RCC](#)

Patientsamverkan

RCC har ett grundläggande uppdrag att stärka patientens ställning i cancervården. Att beakta patienters och närståendes upplevelser och synpunkter är en förutsättning för att kunna utveckla en personcentrerad och säker vård. Patienter och närstående är medskapare av framtidens cancervård.

Enligt den nationella cancerstrategin ska RCC engagera patient- och närståenderepresentanter i cancervårdens utformning och utveckling. Patient- och närståendeföreträdare finns därför med i stora delar av RCCs arbete, till exempel i patient- och närståenderåd (PNR), i vårdprocessarbete och i nationella vårdprogramgrupper.

Patient- och närståendemedverkan sker på flera nivåer i RCCs arbete. Varje RCC har bland annat ett eget patient- och närståenderåd. Patienter och närstående medverkar även i vårdprocessarbeten, i de nationella vårdprogramgrupperna, kvalitetsregistrens styrgrupper samt i andra projekt- och arbetsgrupper.

[Tips till dig som arbetar med patient- och närståendeföreträdare >](#)

Patients önskemål och idéförslag

Om RCC

Patientsamverkan

Om uppdraget som företrä

Patientföreningar

Nationellt patient- och närst

Nationell arbetsgrupp

**För dig som patient eller
anhörig >**

All information för dig som patie
anhörig samlas på 1177.se

Region

Fokusområde 2

Nära vård & delaktighet

Vår målbild

Patienterna är delaktiga i utvecklingen av vården och sin egen vårdprocess. Vård som är ofta förekommande finns nära patienter och kan i stor utsträckning hanteras genom egenvård och vård på distans med stöd av samarbete med andra aktörer och digitala lösningar.

Men hur gör vi?

Fakta och påverkansfaktorer i urval

- Tre parallella huvudspår genomsyrar förändringarna av strukturen i svensk hälso- och sjukvård:
 - Koncentration av specialiserad vård
 - Differentiering mellan akuta och planerade vårdprocesser
 - Utveckling av nära vård
- Antaganden om hälsoutvecklingen i befolkningen och dess påverkan på vården blir central vid beräkning av framtida vårdbehov.
- Landstingen bör fortsatt överväga resursfördelning mellan olika vårdnivåer och verksamheter.
- Digitalisering och e-tjänster är en prioriterad fråga i alla landsting och regioner och kommer transformera såväl utbud som arbetssätt i svensk hälso- och sjukvård - invånarnas behov och användarperspektivet ska vara styrande.
- Bristen på personal och vissa kompetenser kommer att öka men efterfrågan kommer inte att kunna tillgodoses fullt ut.
- Nya lösningar och arbetssätt blir nödvändiga i framtiden för att klara vårdbehovet.
- Patientens faktiska ställning har inte stärkts sedan Patientlagen infördes.
- Region Västmanland uppfyller inte de nationella kraven i vårdgaranti och tillgänglighetsvärdena har inte förbättrats.
- 80-85% av vårdens kostnader är hänförliga till personer med kroniska sjukdomar.
- Många kroniska sjukdomar går i hög grad att förebygga med förändrade levnadsvanor
- Förstärkt vårdgaranti i primärvården - ställa om och modernisera vården med fokus på primärvården.

Underlag från HoS2025

- Invånardialog - prioriterad vård
- Vården ska komma till patienten
- Förebyggande insatser
- Kontinuitet och bemötande
- Samordning av tidsbokningar
- Använda teknik som appar
- Tid att prata med patienten
- Invånardialog - personal
- Mer tillgängliga vårdcentraler
- Kraven från patienterna ökar
- Samarbetet mellan landsting och kommun behöver förbättras
- Administrationen - ska läkaren administrera eller träffa patienter?
- Samarbete med andra länder
- Mer vård hemma
- Överföra arbetsuppgifter
- Invånardialog - tillgänglighet
- Mer inflytande över vården

- Vi ska göra vården tillgänglig genom mer digital teknik där användarvänlighet är en självklarhet.
- Vi ska möjliggöra att patienten har tillgång till och äger sin egen hälso- och sjukvårdsinformation.
- Vi ska erbjuda en Nära vård där primärvården har ett huvudansvar för planering och information tillsammans med patienten som kompletteras av öppen specialistvård.
- Vi ska utveckla avancerad hemsjukvård där mobila team samarbetar med utgångspunkt från patientens totala vårdplan
- Vi ska ge prevention även genom ny teknik och kroniker ska erbjudas vara aktiva i sin egen behandling med stöd av digital kommunikation.
- Vi ska förändra Patientnämndens roll till att bidra med löpande analyser ur patientperspektiv som aktivt bidrar till utvecklingen av hälso- och sjukvården
- Vi ska stärka vårt interna innovationsklimat både på process och tjänstesidan. Våra medarbetare tar aktiv del i den nationella kunskapsmodellen och bidrar till ständig förbättring.
- Vi ska fortsätta att öka tillgängligheten för en likvärdig hälso- och sjukvård i länet.
- Vi ska överträffa invånarnas förväntningar och nationell vårdgaranti ska vara lägsta nivå.

Uppgiften ur ett vårdgivarperspektiv

En patientföreträdare är en person som representerar patienters och närståendes perspektiv för att förbättra hälso- och sjukvården.

Deras roll är att bidra med erfarenheter och kunskap i olika sammanhang, såsom att utveckla patientinformation, påverka vårdprogram eller delta i styrgrupper och arbetsgrupper inom exempelvis Regionala cancercentrum (RCC) och Kunskapsstyrning vård.

Uppgiften ur ett föreningsperspektiv

LPO Cancer

Möjlighet till påverkan; tex screening

Ofiltrerat delge erfarenheter

Öka kunskapsnivån, på bägge sidor

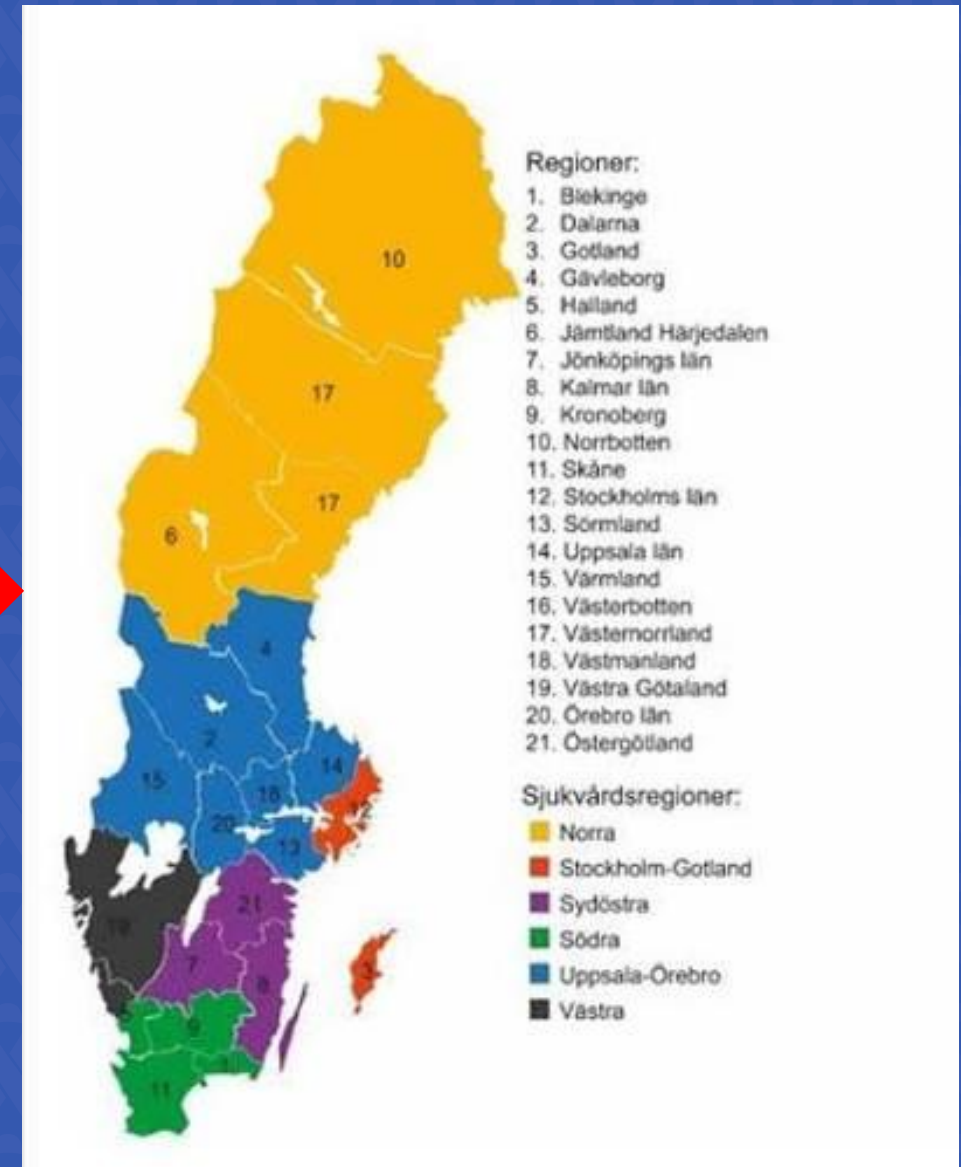
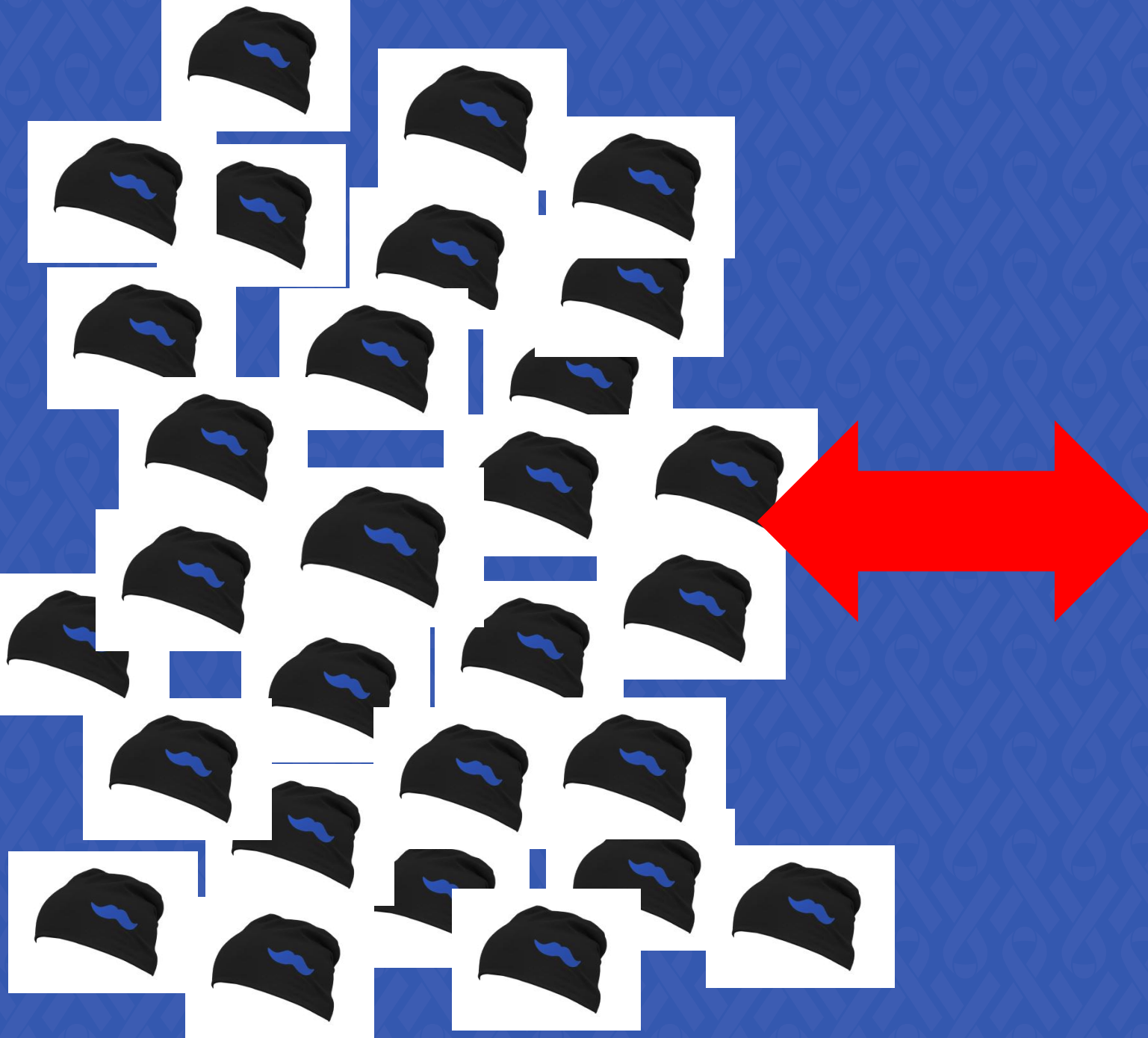
Förbättra för våra medlemmar

Rekrytera nya medlemmar

Informellt arbete

Hur ser det ut?

Generellt

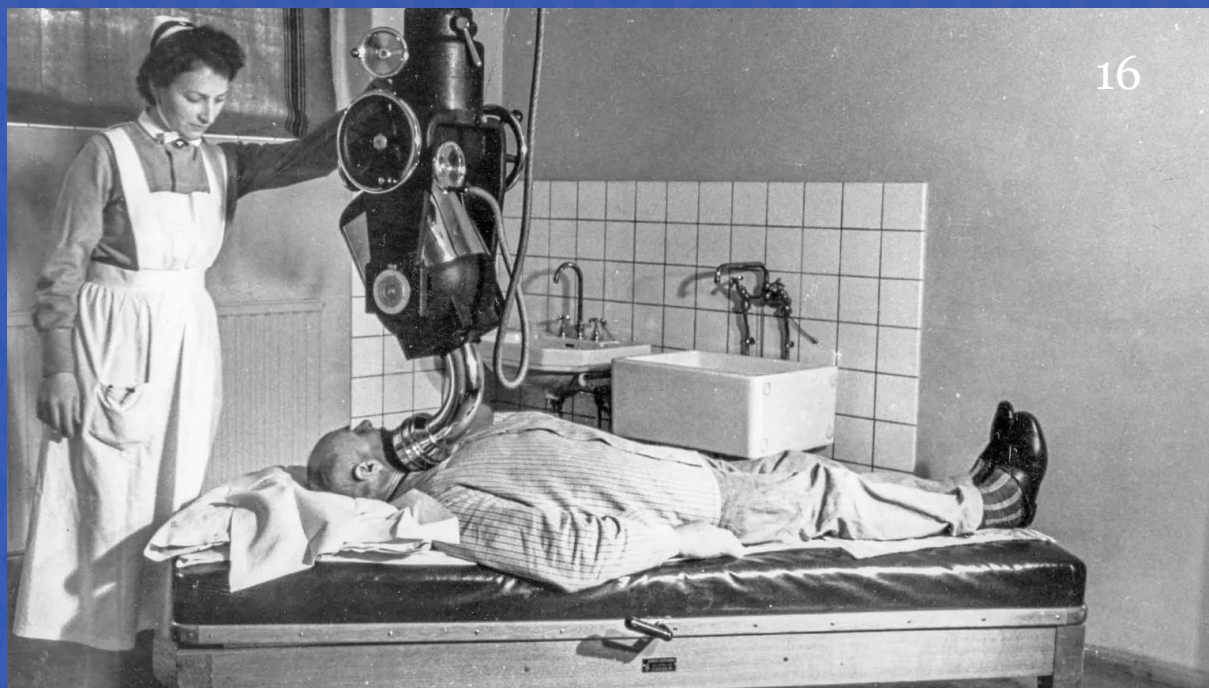

60-80

20

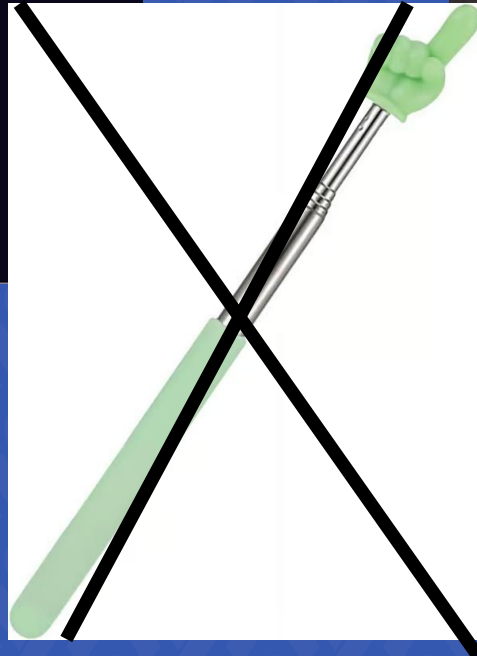

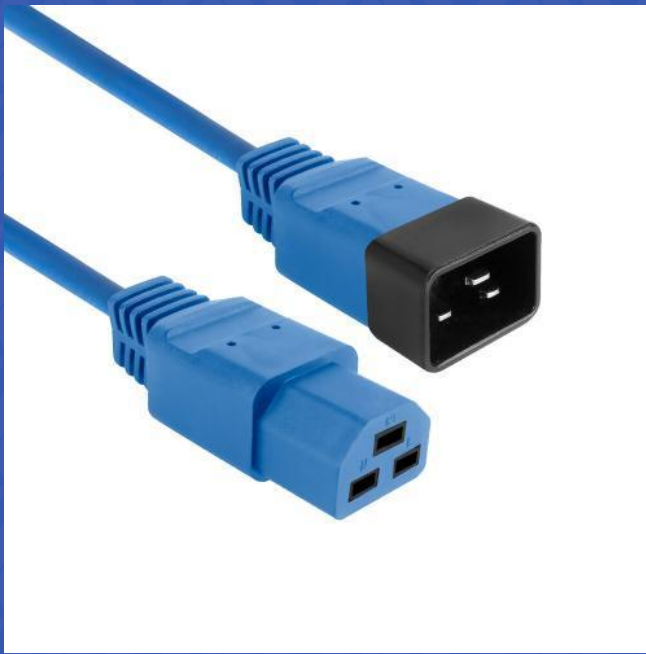
16

X

Mina budskap

Politiker

”Vårdbyråkrater”, tjänstemän

Klinikchefer

Verksamhetschefer

Kontaktsjuksköterskor

Verksamhetsutvecklare

Projektledare

Exempel på resultat

Prostataskola

Informationsmaterial, bla inför OPT, väntrum och kunskapspaket

OPT

Nya medlemmar

Medlemsaktiviteter

Budskap till politiken

Prostataskola

Alla som ska opereras erbjuds deltagande tillsammans med partner (ca 1,5h)

- Kontaktsjuksköterska
- OP-samordnare
- Uroterapeut
- Kurator
- Arosgubben

På G:

Onkologskola för alla som ska genomgå cytostikabeh.
Former under utveckling, tex många diagnoser samtidigt.

Pusterum

Träningsmöjligheter för de i hormonbehandling

Tillsammans

Program hösten 2025

18/9 kl. 18.30-20.00
Syrianska kulturföreningen
Narvavägen 90, Västerås
Anmälan till Höstupptakten sker via BCF-Västmanlands hemsida.
[Bröstcancerföreningen Västmanland](#) | [Bröstcancerförbundet](#)

15/10 kl. 18.00-21.00
ABF's Lokaler Pilgatan 2, Västerås
Anmälan sker via BCF-Västmanlands hemsida.
[Bröstcancerföreningen Västmanland](#) | [Bröstcancerförbundet](#)

13/11 kl. 18.30-20.00
ABF's Lokaler Pilgatan 2, Västerås
Anmälan sker via BCF-Västmanlands hemsida.
[Bröstcancerföreningen Västmanland](#) | [Bröstcancerförbundet](#)

Höstupptakt
Kvällen inleds med en föreläsning av **Åsberg**, som delar med sig av sin filosofiska värdegrund som är en del av hennes liv.
Efter föreläsningen bjuder vi på dryck, kaffe och kaka.

Workshop med Annika
Du kommer att få kunskap om stresshantering, andning, ljus och du kan påverka sömnen med i morgonen och valen du gör utrens läkande kraft.

Cancer genom livets alla skeden
Sandra Westerberg föreläser om hur hon blev diskriminerad i vården på grund av sin unga ålder, hur hon försökt ta bort stigma med cancer, hur det är att få cancer i ung ålder, genomgå behandling samtidigt som ett barn skapas inom sig och hur livet ser ut med kronisk cancer.

Alla aktiviteter är kostnadsfria, men vi ser gärna att du anmäler dig i förväg för att underlätta planeringen.

Föreningen StyrkansHus (tidigare Livskraft) bjuder in dig till:

Mjuk och stillsam yoga med fokus på

- Stresshantering
- Andning
- Flöde i ryggraden
- Flöde i lymfsystemet
- Flöde i fascia (kroppens bindväv som vi vill hålla fuktig och flödande för mindre värk och bättre lymfflöde)

Inga förkunskaper behövs och allt går att anpassa till just din kropps förutsättningar. Övningarna utförs stående och sittande på stol.

6 söndagar kl. 13 – 14:15 på Norra Källgatan 26, Västerås (mellan Klippans parkering och Bryggargårdens parkering)

18/10	15/11
25/10	22/11
1/11	29/11

(Uppehåll v. 45 för fars dag)

Yogan hålls av Annika Wallins Yoga. Annika är välutbildad och har lång erfarenhet av att leda yoga-klasser.

Anmälningssavgift: 50:- enklast att swisha till 1231135201 märk Yoga

Anmälan gör du till:
<https://vastmanland.broscancerforbundet.se/aktiviteter/2025-10-18-mjuk-och-stillsam-yoga/>

Regionens LPO Cancer
”Cancerrådet”

Kliniker

Kliniker

Mina erfarenheter

Hur ser det ut hos dig?

